

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут права

07-05-55S

СИЛАБУС SYLLABUS	ПРАВНИЧІ КОМПЕТЕНТНОСТІ LEGAL COMPETENCIES	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ВБ1.5	
Освітній рівень Level of Education	Бакалаврський (перший) Bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	08	Право Law
Спеціальність Field of Study	081	Право Law
Освітня програма Degree Programme	Право Law	

Силабус навчальної дисципліни «Правничі компетентності» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою *Право, спеціальності 081 Право. Рівне. НУВГП. 2024. Рівне. НУВГП. 2024. 12 стор.*

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/25894/>

Розробник силабусу: *Мельничук Ю. І., к.філос.н., доцент, доцентка кафедри правових природоохоронних дисциплін*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 13 від “29” червня 2024 року

В. о. завідувача кафедри правових природоохоронних дисциплін:
доцентка, к.ю.н. О. М. Швець

Керівник (гарант) ОП: к.ю.н., професорка І. В. Міщук
Схвалено науково-методичною радою з якості ННІП

Протокол № 11 від “01” липня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІП : к.ю.н., професор
В. І. Цимбалюк

Попередня версія силабусу (вказати шифр) 07-05-08

© Мельничук, 2024
© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВНИЧІ КОМПЕТЕНТНОСТІ»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр

Освітня програма	<i>право</i>
Спеціальність	<i>081 Право</i>
Рік навчання, семестр	<i>4,8</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>20годин/8 годин</i>
Лабораторні заняття:	<i>22годин/14 годин</i>
Самостійна робота:	<i>78годин/98 годин</i>
Курсова робота:	<i>-</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	
Лектор 	<i>Мельничук Юлія Іванівна кандидат філософських наук, доцент кафедри правових природоохоронних дисциплін</i>
Вікіситет	Юлія Іванівна Мельничук — Wikisitet (nuwm.edu.ua)
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-1569-1986
Як комунікувати	y.i.melnychuk@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Мета та завдання	
<p>Мета викладання навчальної дисципліни - передбачає опанування теоретичними знаннями про специфічні особливості різних видів мислення з подальшим акцентом на критичне, аналітичне, логічне мислення, а також практичне застосування знань та формування вмінь та навичок логічного аналізу різних видів інформації, аргументації, умовиводів; виявлення та усунення різних видів логічних помилок; здійснення верифікації та формалізації.</p>	
<p>Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів</p>	
https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1067	
<p>Передумови вивчення* (місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі)</p>	

Теоретичною базою вивчення дисципліни «Правничі компетентності» є дисципліни «Теорія держави і права», «Юридична риторика», «Логіка для юристів», «Конституційне право України».

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в галузі практичної діяльності.

ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК17. Здатність володіти навичками публічних виступів, ведення переговорів, професійної та наукової дискусії, підготовка та демонстрація результатів дослідження.

ЗК 18. Здатність мобілізувати власні ресурси, організувати власну діяльність.

ЗК 19. Вміння працювати з даними, володіти інформаційною грамотністю.

СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше

з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 10 Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела

для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК14. Здатність до консультування із правових питань, зокрема можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК19. Здатність до адаптації у професійному середовищі, вміння вирішувати складні професійні задачі, застосування сучасних інформаційних технологій.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

PH 3. Проводити збір і інтегрований аналіз із різних джерел.
PH12. Донести до респондента матеріал з певної правової проблеми доступно і зрозуміло.
PH 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального та процесуального права.
PH 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.
PH15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
PH20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
PH22. Надання консультацій щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.
PH 24. Набуття практичних навичок із планування та управління власною діяльністю.

Структура та зміст освітнього компонента

Модуль 1.

Тема 1. Загальні правничі компетентності фахівця.

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 8 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – - год., самостійна робота – 8 год. (PH12, PH 13, PH 14, PH15, PH22, PH24).

Поняття компетентностей, правничих компетентностей. Професіоналізм в юридичній діяльності. Ерудованість. Практичні вміння та професійні навички фахівця-юриста. Актуальні навички правників в нинішніх умовах.

Тема 2. Критичне мислення.

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 8 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 10 год. (PH1, PH13, PH24).

Критичне мислення, його особливості. Компоненти критичного мислення. Особливості критичного сприйняття інформації. Логічні основи критичного мислення. Теорія прийняття рішення. Особливості критичного сприйняття різних джерел інформації. Стратегії критичного мислення. Вправи для саморозвитку критичного мислення. Рівні взаємодії. Співвідношення точок зору із власною позицією.

Тема 3. Аргументація.

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 10 год.; заочна форма: лекції – - год., практичні – 1 год., самостійна робота – 10 год. (PH12, PH13, P159, PH12, PH22, PH20).

Поняття проблеми, її види. Основні поняття теорії аргументації. Пояснення і розуміння в аргументації. Оцінка рівня розуміння. Поняття та види резонів, їх характеристика та аналіз.

Тема 4. Запитання та відповіді

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 8 год.; заочна форма: лекції – год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. (PH22, PH20).

Логічний аналіз та класифікація запитань. Логічний аналіз та класифікація відповідей. Передумова запитання. Роль запитань у юридичній практиці. Специфіка запитань у правничій компетенції.

Разом за МК1: денна форма: лекції – 8 год., практичні – 8 год., самостійна робота – 24 год.; заочна форма: лекції – 3 год., практичні – 4 год., самостійна робота – 38 год.

Модуль 2

Тема 5. Логічне мислення

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 6 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. (PH12, PH15, PH24).

Поняття мислення, мисленнєвої діяльності. Форми раціонального мислення. Поняття як найпростіша форма мислення, її характеристика. Кола Ейлера, розв'язок логічних задач за їх допомогою. Операції над поняттями. Підміна понять та інші логічні помилки при використанні найпростішої форми мислення. Операції над поняттями.

Тема 6. Судження

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 8 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. (PH12, PH15, PH20).

Судження як форма мислення. Особливості використання різних видів модальностей у юридичних документах і не тільки. Логічне слідування, логічне відношення між та у судженнях різних видів. Особливості використання термінів у різних видів судженнях. Заперечні судження специфіка їх використання та утворення. Використання різних видів логічних сполучників у складних судженнях. Семантика, синтаксис, прагматика різних видів суджень. Верифікація. Пропозиційні змінні у складних судженнях. Особливості створення та перевірки альтернатив (практичний аспект).

Тема 7. Умовивід

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 3 год., самостійна робота – 10 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. (PH1, PH13, PH20, PH22).

Особливості аналізу безпосередніх та опосередкованих умовиводів. Правила утворення безпосередніх умовиводів. Практичні аспекти застосування безпосередніх умовиводів. Специфічні особливості дедуктивних, індуктивних умовиводів. Правила висновків. Логічні помилки у висновковому знанні. Традуктивні умовиводи.

Тема 8. Аналітичне мислення

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 5 год.; заочна форма: лекції – - год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. (PH1, PH13, PH14, PH20, PH24).

Специфіка аналітичного мислення. Закони формальної логіки в аналітичному мисленні: закон тотожності, закон несуперечності, закон виключеного третього, закон достатньої підстави як основні закони логіки, інші закони формальної логіки та їх значення в логіці висловлювань (комутативний закон, асоціативний закон, дистрибутивний закон, закон ідемпотентності, закон поглинання, закони виключення констант і змінних, закон подвійного заперечення, закони де Моргана, закони простої та складної контрапозиції, закони виразу одних сполучників через інші, закон силогізму, закон виключення, закон виявлення). Зміст, вимоги, умови дії, функції, значення основних законів логіки та типові логічні помилки при їх порушенні. Інструменти аналітичної мисленнєвої діяльності

Тема 9. Теорія множин

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 5 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 10 год. (PH12, PH15).

Загальна характеристика імені. Структура значення імені: предметне значення (денотат, екстенціонал) і смислове значення (смісл, інтенціонал). Імена та поняття. Операції над множинами та операції над обсягами (класами) поняття. Основні закони логіки множин (класів). Поділ поняття як логічна операція. Правила поділу поняття та можливі помилки при їх порушенні.

Тема 10. Елементи комбінаторики, теорії ймовірностей і математичної статистики.

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 3 год., самостійна робота - 10 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 10 год. (PH1, PH14, PH15, PH20).

Числа та робота із ними: натуральні числа та операції з ними; дробові числа та операції з ними; середнє арифметичне та відсотки; подільність натуральних чисел; відношення і пропорції; раціональні числа та операції з ними. Робота із схемами, таблицями та графіками. Числові послідовності (арифметична та геометрична прогресії). Елементи комбінаторики, теорії ймовірностей і математичної статистики (базові правила комбінаторики, правила суми та добутку). Основи теорії ймовірностей і математичної статистики (аксіоми теорії ймовірностей, умовна ймовірність, часткова та ймовірність випадкової події). Статистичний аналіз даних.

Разом за МК2: денна форма: лекції – 12 год., практичні – 14 год., самостійна робота – 30 год.; заочна форма: лекції – 5 год., практичні – 10 год., самостійна робота – 60 год.

УСЬОГО: денна форма: лекції – 20 год., практичні – 22 год., самостійна робота – 44 год., всього 120 год.; заочна форма: лекції – 8 год., практичні – 14 год., самостійна робота – 98 год., всього 120 год.

Форми та методи навчання

Форми навчання: традиційні лекції та практичні заняття, вебінари, науково-практичні семінари та ін..

Методи навчання: аналітичний, дослідницький, проблемно-пошуковий, дискусія, ситуативні задачі, презентація, навчальна гра, критичний аналіз інформації.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук, екранна (проекційна) апаратура.

Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office, навчальна платформа Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам освіти потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі, а також вчасно виконати практичні завдання. У результаті вони зможуть отримати такі обов'язкові бали:

60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять, що становить поточну (практичну) складову його оцінки /

20 балів – модульний контроль 1;

20 балів – модульний контроль 2.

Усього 100 балів.

Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за: участь у наукових конференціях, круглих столах, написання наукових тез, статей, рефератів дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи здобувач освіти може вибрати самостійно за погодженням із викладачем.

Модульний контроль проходить у формі тестування.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література:

1. Конверський А. Е. Логіка: підручник. К. : Центр учб. л-ри, 2008. 304 с.
2. Жеребкін В. Є. Логіка: підруч. К.: Знання, 2004. 255 с.
3. Цалін С. Д. Логічний словник-довідник: 4-те вид., виправл. і доповн. Х.: Факт, 2006. 400 с.
4. Логіка для юристів: навч. посіб. / В. І. Цимбалюк, Л. А. Циганчук, Ю. І. Мельничук [та ін.]. Л. Новий Світ-2000, 2011. 216с.
5. Конверський А. Е. Критичне мислення: підручник для студентів навчальних закладів вищої освіти усіх спеціальностей. К., 2019. 340с.
6. Максименко С. та ін. Системне мислення: формування і розвиток. К., 2020. 251с.
7. Онлайн тести ЗНО із ТЗНПК. URL: <https://zno.osvita.ua/master/tznpk/>

Додаткова література:

1. Юридична аргументація. Логічні дослідження: монографія За заг. ред. О. М. Юркевич. 2-ге вид., переробл. та допов. Харків: Право, 2015. 336 с.
2. Гусерль Е. Досвід і судження. Дослідження генеалогії логіки. Харків.: Фоліо, 2018. 372 с.
3. Комаха Л. Г. Логічні засади аргументації у філософському знанні. Монографія. Центр учбової літератури, 2020. 15.
4. Юркевич О. М., Павленко Ж. О. Підготовка до складання ТЗНПК в завданнях та рішеннях: логічний підхід. Навч. посіб. 4-е вид., доп. та перероб. Харків: Контраст, 2022. 236

Інформаційні ресурси в Інтернет

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
Інститут філософії ім. Г. Сковороди НАН України. URL: <http://www.filosof.com.ua>
Бібліотека філософської літератури. URL: http://dumka.ho.ua/books_kf.htm

Поєднання навчання та досліджень* (за потреби)

1. Мельничук Ю.І. Комунікативна раціоналізація та дискурсивні процедури обґрунтування норм. Юридичний науковий електронний журнал 2020. №3. С.474-476.

2. Мельничук Ю.І. Критичне мислення як базова компетентність правознавців/ Міжнародна науково-практична конференція «Перспективні напрямки розвитку економіки, фінансів, обліку та права: теорія і практика», 12 лютого 2020р. URL: <http://www.economics.in.ua>

3. Мельничук Ю. Логічні основи аргументації як способу міркування / Теоретичні та практичні аспекти розвитку науки(частина II): матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції м. Київ, 30-31 січня 2020р. м. Київ: МЦНІД, 2020. 72с. С.60-62

4. Мельничук Ю. Герменевтичні аспекти логічного аналізу у юридичній практиці // Альманах науки № 2(35) лютий 2020р. (за матеріалами II Міжнародна науково-практична конференція «Наука та пріоритети») м. Київ. 88с. С.81-84

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Гнучкість розуму, аналітичні, критичні навички, здатність логічно обґрунтовувати власну позицію, критичне ставлення до інформації, аналіз інформації при прийнятті рішення.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку

ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://er3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnootsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE: <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання

набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного

Положення про неформальну освіту. <http://er3.nuwm.edu.ua/18660/> Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, FutureLearn та інших опанувати матеріал для

перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Усі виконані навчальні завдання здобувачі самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.
В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Здобувачу вищої освіти не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину, то здобувачу не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття. Здобувач вищої освіти має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Автор
Доцент кафедри правових
природоохоронних дисциплін
МЕЛЬНИЧУК

Юлія

Автор
В.О. Завідувача кафедри правових
природоохоронних дисциплін

Юлія МЕЛЬНИЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №828
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100